

[Carl Petersen.]

middel i den lavest mulige Pris. Ved Loven af 16. September løste man Spørgsmaalet ved, at der blev givet Ministeren Bemyndigelse til at opkræve en Afgift paa Hvede, der blev formålet til Menneskeføde, og paa indført Brødkorn. De herved indkomne Beløb skulde bruges til at nedbringe Prisen paa Rugbrød.

Det er forstaaeligt, at Prisen paa Rugbrød ikke i det lange Løb kan holdes nede paa de Priser, der fastsattes i September Maaned, da den almindelige Prisstigning selvfølgelig ogsaa føles af Brødfabrikkerne. Det foreliggende Lovforslag tager derfor Sigte paa en Forhøjelse af Afgiften paa Hvede og Hvedemel, hvorved der skaffes yderligere Beløb, saaledes at Prisen paa Rugbrød stadig kan holdes, hvor den nu er.

Da den højtærede Landbrugsminister i sin Fremsættelsestale har gennemgaaet alle Lovforslagets Bestemmelser og nævnt forskellige Tal, skal jeg nøjes med paa mit Partis Vegne at anbefale Lovforslaget til en meget hurtig Behandling.

Knud Kristensen: Det Forslag, som her foreligger til Behandling, er jo i Princippet det samme som det, vi behandlede for en Tid siden. Den her foreslaaede Ændring er foranlediget ved, at Omkostningerne ved Fremstilling af Brødet er steget. Det ligger derfor i Sagens Natur, at vi nu ligesom dengang kan give Tilslutning til den Tanke, som ligger bag ved Forslaget, nemlig denne, at det er lettere overkommeligt for den almindelige Befolkning at tage en forholdsvis ringe Stigning paa Hvedebrødet end at tage en betydelig Stigning paa Rugbrødet.

Om de Tal, som her er indsat med Hensyn til Forhøjelse af Afgiften og dermed Forhøjelse af Hvedebrødsprisen, er de rigtige eller ikke, er jeg ikke i Stand til at bedømme, men jeg gaar ud fra, at det er Tal, som baade Forbrugere og Producenter har haft Lejlighed til at kritisere, saaledes at man kan være sikker paa, at de staar i det rette Forhold til hinanden, og jeg skal for saa vidt heller ikke gøre nogen Indvending derimod.

Begrundelsen for dette Tillæg til den gældende Lov er altsaa, at Fremstillingsomkostningerne er steget. Man har fundet det rimeligt, at Bagere, Møllere og Forhandlere af Brød skal have de øgede Udgifter dækket, og det har vi, som sagt, fra mit Partis Side ikke noget imod. Det er jo givet, at skal Produktionen gaa, maa der ogsaa ydes et rimeligt Vederlag for de Udgifter, som er forbundet dermed.

Jeg kan dog ikke lade være med i denne Forbindelse at rejse det Spørgsmaal: Hvad saa med de Folk, som skal aflevere Brødkornet? Har de ikke det samme Krav paa at faa deres Udgifter dækket? Nu vil man vel nok sige, at der er fastsat Maksimalpriser. Det er jo rigtigt, og disse Maksimalpriser er der maaske ikke saa meget at indvende imod, hvad angaar de Folk, som faar kontante Penge hjem for det Korn, som de skal aflevere. Men helt anderledes stiller det sig jo for de Folk, som er nødt til i Stedet for det afleverede Brødkorn at købe Foderkorn. Det har jo vist sig i Praxis, at for i det hele taget at faa dette Foderkorn fremskaffet maa det i mange Egne af Landet betales med en ikke ringe Overpris, saaledes at de paagældende faar meget betydelige Udgifter ved at ombytte deres Brødkorn med Foderkorn. Det forekommer mig, at enhver maa kunne indrømme, at dette Forhold er urimeligt. Naar de andre Faktorer i Fremstillingen af Brød skal have deres Udgifter dækket, hvorfor skal saa de, som skal aflevere Brødkornet og købe Erstatningskorn i Stedet, give Penge med i Købet og derved lide Tab ved denne Ombytning? Det er ikke alene urimeligt og uretfærdigt, men det forekommer mig ogsaa, at hverken Regering eller Rigsdag kan være dette bekendt. Det var jo nemlig en Forudsætning — jeg tror, jeg tør sige, at det fra alle Sider blev indrømmet, det blev i hvert Fald udtalt fra Venstres Side Gang efter Gang uden Modsigelse —, at naar man gik til Fodringsforbud for Brødkorn, skulde de Folk, der skulde aflevere deres Brødkorn, ikke lide noget Tab ved, at de skulde købe Erstatningskorn. Dette var en Forudsætning ikke blot under Hensyn til Ret og Billighed over for disse Folk, men ogsaa af Hensyn til hele Samfundets Interesse, idet det var klart for alle — og det forekommer mig, at der ogsaa blev givet Udtryk for det fra alle Sider i Udvalget og her i Salen —, at Meningen var, at Brødkornsarealerne ikke maatte indskrænkes — det var jo paa det Tidspunkt, da Brødkornsarealerne for det kommende Høstaar skulde tilsaaes. Man sagde til disse Folk: Hvis I vil tilsaa jeres Jord i samme Omfang som hidtil og helst i forøget Udstrækning med Brødkorn, saa skal I i hvert Fald ikke faa nogen Straf derfor eller lide noget Tab derved. At man har faaet dem til dette og bagtefter behandler dem stik modsat af det, man da fra alle Sider var enig om, synes jeg er hverken ret eller billigt eller Rigsdagen værdigt.

For at dokumentere, at saadanne Ud-